

ДЕМАГОГИЈА НА ПОЗИЦИЈАТА

Заврши државното изборно "првенство" на политичката сцена во Македонија. Тимовите и играчите однапред беа познати, но сепак и малку изменети, а единствено тактиката на играта ја откриваа на регионалните борилишта. Ако ги вратиме сеќавањата од филмуваните настани на тој ден 1991 година, тогаш ќе се види вистината и најдобро ќе биде да си останат на истите места каде што беа на тој ден и таа вечер. Токму од тие документи може да се види и да се потврди кој за што беше, кој за што се залагаше, кој, што и колку направи дотогаш, а и сите години на нивното владеење. Сè друго што се зборуваше и за што се залагаше сегашнава опозиција е чиста демагогија, фрлање пепел во очите на народот и негово ставање на уште поголеми маки.

Тие не сакаа, не можеа, не умееја, немаа храброст да прават држава со сите атрибути, тие работеа и се плашеа од други "браќа". За таквото работење и резултатите најдобро зборуваат аргументите, а ги има многу. Тие не сакаа да се зафаќаат да работат на жешки прашања, тие донесуваа закони само за нивна употреба и во нивна полза. Тие не смееја долго време да ја прекинат папочната врвца со нивните "браќа", а сè тоа Македонија ја чинеше многу жртви и дол-

горочни последици.

Господата од сегашната опозиција не можат да одат напред со вакви шаблонски методи и сфаќања од поранешниот режим. Вашите зборови "ние ако не бевме, ќе беше... или ако останеме ќе биде, дајте ни уште еден мандат", се најобична фраза и излишена лага. Во изминатиот период многу демагогија се посеа на многу места, во многу пригоди, та дури и кај странските асоцијации, се служеа со кодошење и бараа причина за прошка за стореното кон странските организации. Некои настани личеа и на маскенбал и на карневал, но со последните договарања - коалицирања се чини дека веќе нема арсенал на маски.

Добро да е така, но дали и народот ќе разбере и ќе простува и понатаму?

Господа, ако смеевте, можевте и знаевте, тогаш ќе направевте повеќе. Вашите вредности направија тешки последици кај народот на Македонија. Народот се истрауматизира, тој е искраден, на улица истеран, во црнина завиен.

Со други зборови кажано, се добива заклучок дека на македонската политичка сцена нема валидна, храбра, вредна, чесна, упорна и издржлива до крај сила. Со законските регулативи кои ги донесовте како досегашна позиција направивте работи

кои беа и се само во ваша полза.

Господа од експозицијата, зошто сакавте уште еден мандат, како мислевте дека народот сè што направивте и ќе ви го прости? Народот се преплаши што можете да му направите за наредните четири години! Што уште не му ветувавте, какви уште букети на галиматијаси не му набивте во ушите и пред очите? Се плашам дека народот оглуве, вие станувате неми, а трагично погубно за сите нас е ако сите заедно сме и глувоними. Најдобро за народот на Македонија е да останете

само набљудувачи, демагози, свиркачи, викачи, тропачи, но само од страна, но не и на теренот, во играта.

Само продолжете така, бидејќи знаете како се работи во ова време и со овој народ. Вие знаете што и кога им треба на пензионерите, на учениците, студентите, на земјоделците, на тутунарите и на сите будни луѓе во нашата држава, а има луѓе кои сè уште се во страв од поранешните методи на владеење.

Благој Давчевски,
с. Сопот, Велес

АПЕЛ

Осумнаесетгодишната Сања Чавдарова боледува од речиси неизлечива болест Gvadriletia Spastika – Паралисис Церебралис, меѓутоа постои мала искра надеж по пат на хируршка интервенција состојбата на Сања да се подобри дури до 70 отсто. Интервенцијата треба да се изврши во Меѓународниот Институт во Москва, и ќе чини 42.000 долари.

ЗАТОА ВЕ МОЛИМЕ ДАЈТЕ ГО ВАШИОТ ДОБРОВОЛЕН ПРИЛОГ ЗА ДОБРОТО НА НАШАТА КЕРКА - ЗА ДОБРОТО НА СИТЕ НАШИ ДЕЦА.

Чавдарова Мара
Мито Хаџи Василев 83, Струмица
IBAN:/MK07 (account in CHF in PCB)380503311302471
SWIFT: PRBUMK22XXX

Чавдарова Мара
EUR acc: 380-5-033113-012-10
INAN:/MK07380503311301210
SWIFT: PRBUMK22XXX

www.sanjac.cjb.net
tel: 034 / 329 - 702

КОЛКУ СЕ ПИСМЕНИ МАКЕДОНСКИТЕ ПРАВНИ ЕКСПЕРТИ?

Правните експерти, Државната изборна комисија и граѓанските асоцијации и медиумите на секои избори јавуваат дека најголеми забелешки имало за т.н. "семејно-фамилијарно" гласање.

Сметам дека терминот семејно или фамилијарно не треба воопшто да се употребува. Но, нашиве "експерти" со сомнителни дипломи, факултети и докторати веќе 16 години упорно си тераат по свое. Знам дека службено, во документите и во прописите, овие термини не се користат, но во медиумите сепак тие масовно се употребуваат и никому не му пречат, веројатно сакајќи оние кои изјавуваат да бидат што "посликовити". Меѓутоа, ако малку подлабоко се навлезе во последиците кои можат да произлезат, секому му е јасно дека ќе мора да се користи единствено друга терминологија. На пример, гласање на едно лице за други лица. Тоа не е исто со претходното, а еве и зошто. Ако се сака да се спречи т.н. семејно гласање тоа значи дека треба секој што ќе влезе во просторијата за гласање, а притоа му по-

мага на друго лице во гласањето, да се легитимира и притоа да се процени дали му е роднина. Тоа секако е невозможно. Кој може да тврди дека некој некому му е роднина? Според презимињата може да се погодува, ама колку во државата имаат исти презимиња, а ниту се роднини, ниту се познаници. Значи, според презимињата не би можело никако да се утврди нечие сродство. Според адресата на живеење, исто така, не би биле сигурни. На иста адреса можат да живеат повеќемина, со исто презиме, но да не бидат никакви роднини. Тука и ЦИА не би била сигурна кој со кого е роднина, а камоли некој од комисиите, што се проценува за две-три минути. Никој, буквално никој не би утврдил дали некој некому му е роднина, ако сам доброволно не признае. Што да се прави во вакви ситуации? Најдобро е најлесното - да не се заморуваат комисиите со бесмислици. Што им е гајле кој со кого е роднина. Гласот е право на избирачот и тој, ако не се чувствува способен да гласа сам, има полно право да

бара помош од татко, мајка, син, ќерка, комшија, сопруг, познаник, непознат, од кого сака. Така ќе се реши проблемот кој сами си го натоваривме со терминот семејно - фамилијарно гласање.

Сепак, има и друг проблем. Комисиите не се доволно обучени, односно нејасни им се прописите, и на тие од локално до речиси највисоко ниво, ги толкуваат така како што им одговара или како што разбрале или можеби така како што им објасниле надлежните, експертите од високо ниво.

Најдобар пример е гласањето на лице со помош на друго лице. Еве што се случуваше цели 15 години, односно до лани кога на избирачкото место доаѓа лице на кое му е потребна помош и кажува дека сака да му помогне друго лице. Комисијата прво го прашува зошто сака да гласа со помош на друго лице. Повторно бесмислица. Што неа и е гајле зошто сака да гласа со помош на друго лице. Тоа е негово право, можеби има болест на рацете, можеби е со слаб вид, можеби е неписмено. Но, Комиси-

јата е упорна и не попушта, сака да знае - од кеиФ. Што се случува натаму? Лицето пред сите одговара дека има мана која не е за кажување, му се тресат рацете. Комисијата ако сака може да не му верува, па да се викне доктор специјалист. Докторот треба да испита дали на лицето навистина му се тресат рацете или глуми. Така, со сите лица на кои им треба помош и - за гласање ќе ни требаат десет дена и ноќи.

Што ни е рецептот за ова? Најлесен е - нема никаква потреба некој да се прашува зошто му е потребно да гласа со помош на друго лице. Негова работа. Тоа не е грижа на комисиите. Поради тајноста на гласањето која е загарантирана секој кој чувствува дека сам не може, треба да му биде овозможено да бара помош од друго лице, кое сам ќе го избере, лице на кое му верува. И тука нашиве експерти и комисиии се залетуваат и прават грешки во чекори, како деца од пелени. Им велат на лицата кои бараат помош дека не смее да им помага роднина, бидејќи тој ќе им влијаел на

гласањето. Најголема глупост. Секое лице, познато или непознато, може да влијае на гласањето, ако сака. Но, секој би посакал да му помага лице во кое има доверба, отколку некој што не го познава. А, комисиите токму тоа го прават, со сила ги тераат лицата кои не можат сами, да им помагаат лица кои комисијата ќе им ги "тутне", под изговор да се спречело семејно гласање. Глупост до глупост. Да ги прашаш што со тоа се спречува, што се постигнува, никој не знае да објасни. А, секој пропис треба да има толкување и оправданост. Комисиите знаат само едно, претходните 15 години - така ни рекоа одозгора, да нема фамилијарно гласање. Во оваа прилика да кажеме пример за фамилијарно гласање, какво што тие треба да спречат, но всушност се работи за гласање на едно лице за друго или за други лица. Влегува човек во избирачкото место, со себе носи своја лична карта, но уште неколку други или најмалку уште една од лице кое не е присутно на гласањето. Човекот вели дека сака да гласа и за себе и за лицето кое не е тука, мајка, татко, комшија, другар итн. Тоа не треба да биде дозволено и тоа е тоа што треба да го спречува комисијата. Но, кој да разликува вака комплицирани ситуации. Можеби деца од детска градинка ќе ги разберат, ама комисиите - никако.

Затоа, препорака е експертите и комисиите да не се мачат премногу, лицата сами да одлучат кој ќе им помага во гласањето, некој во кого имаат доверба и со тоа проблемот е решен. Ли-

цето само го презема ризикот, доброволно си бара помошник, по свој избор. Исклучок е само доколку тоа е само и побара помошник, па во тој случај комисијата по случаен избор од другите гласачи го одредува. На овој има сличен пример, кога болен, неподвижен човек сака да гласа во својот дом. Во изминативе 15 години комисиите од неколку членови го посетуваат болниот, веднаш го прашуваат за кого сака да гласа. Ниту срам, ниту перде, треба да го каже својот избор пред сите нив, а за тајноста на гласањето "уво не ги боли". Треба вака, членовите на комисиите да му остават ливче на болниот, да излезат надвор, тој да заокружи кому му го дава својот избор, да го свитка, а потоа тие да го пуштат во кутијата. Ако болното лице не може само да го изврши гласањето треба да му е дозволена помош од друго лице кое сам ќе го избере, а ако нема такво лице и сам се определи да ја открие тајната за кого ќе гласа, дури тогаш треба еден член од комисијата да му излезе во пресрет и да му помогне при гласањето.

Оттука мој предлог е во иднина во прописите да се нагласи дека секој кој има потреба од помош при гласањето сам да избере свој помошник, без оглед дали е член на неговото семејство, а притоа да биде загарантирана тајноста на гласањето и тајноста на причините поради кои сака да гласа со помош на друго лице. Тоа треба да важи и за лицата кои се болни или изнемоштени и гласаат во својот дом. Цели 15 години во практиката се гласаше без ова да се има предвид. Обичните граѓани и да реагираа во прво време постепено се смируваа, а надлежните не пројавуваа интерес за тоа што се случува на теренот, кога со телото беа таму, а со мислите во парите, што ми дава за право да заклучам дека експертите од сите партии, комисиите, граѓанските асоцијации и сите инволвирани, таму биле само за да спечалат пари, некој помалку, други цели богатства. А за прописите кој да мисли. Оттука и темата на почетокот - нашите македонски правни експерти се - неписмени. Ако некој има противаргументи, повикајте го, нека

биде тоа и најголемиот експерт, нека каже јуначки, јасно и гласно. Нека ме убеди во спротивното дека во овие 15 години во практиката постапувале правилно, тие комисиите, сите инволвирани. Ако тоа му успее, ќе се извинам, јас како поединец. Но, не знам што да се прави ако јас како поединец сум во право, а сите експерти, разни комисиии, одбори, граѓански и невладини организации 15 години им се инаетеле и им се противеле на моите забелешки, долготрајните објаснувања, некогаш со часови на избирачките места. Верувале или не, секоја година истото и повторно истото, но немаше помош. Ако излезе дека јас сум во право, во што сум убеден, тие сите нека ги фрлат дипломите, нека се откажат од работните места и од функциите и јавно да кажат - Прости ни Македонијо, не знаевме оти сме неписмени!

**Иле Зарески,
Прилеп**

Рубриците ФОРУМ и ПИСМА ја отсликуваат нашата отвореност кон јавноста. Овде автентично објавуваме и текстови кои не се во согласност со нашата уредувачка политика.

